

12. CRÈDIT DOCUMENTARI:

12.1. Definició del producte

Tot i que el seu nom pugui induir a pensar el contrari, un crèdit documentari no és un instrument de finançament pròpiament dit. De fet es tracta d'un mitjà de pagament especialment utilitzat en operacions de comerç exterior, que per les seves característiques pot facilitar, tant al venedor com al comprador, l'obtenció de finançament per l'operació.

Utilitzat adequadament, el crèdit documentari permet garantir que tant el comprador com el venedor compliran amb la seva part del contracte de compra - venda.

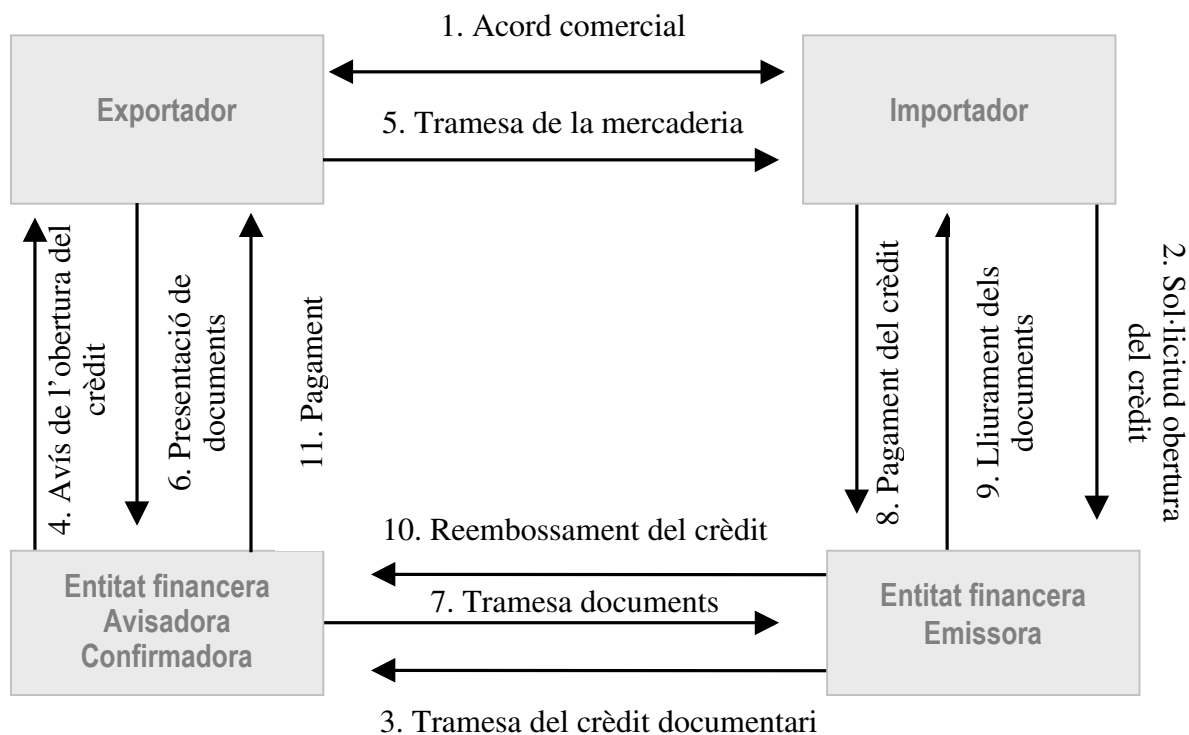
Una vegada comprador i venedor es posen d'acord en els detalls de la transacció, el comprador sol·licita al seu banc (banc emissor) l'obertura d'un crèdit documentari pel pagament de l'operació.

Amb la pròpia obertura del crèdit documentari, el banc emissor proporciona la seva garantia de pagament irrevocable al venedor, sempre que aquest aporti els documents establerts en el condicionat del crèdit.

D'aquesta forma el comprador té la garantia que el venedor, per poder cobrar, haurà de presentar dintre dels terminis acordats els documents que acrediten que ha complert amb la seva part de la transacció (quantitat i qualitat de la mercaderia, data màxima d'enviament, assegurances, etc.) segons s'estableixi en el condicionat del crèdit.

Com que es tracta d'un mitjà de pagament que incorpora una garantia bancària, el crèdit documentari facilita al comprador finançar la compra de la mercaderia en condicions favorables (si més no, estalviant-se els costos i el temps de sol·licitud), i al venedor, en cas que el crèdit documentari estableixi el pagament ajornat, li permet finançar-se amb la garantia del cobrament i en condicions favorables.

12.2. Esquema operatiu

12.3. Utilització del producte

El crèdit documentari s'utilitza per minimitzar els riscos, tant per al venedor (risc de cobrament) com per al comprador (quantitat i qualitat de la mercaderia, terminis de lliurament, etc.).

Per aquest motiu és un mitjà de pagament molt utilitzat en comerç exterior, tant en els casos que existeixi desconfiança entre comprador i venedor com, especialment, quan es tracta d'exportacions a països de risc per la seva dubtosa solvència.

Tot i així, el crèdit documentari també es pot fer servir per operacions domèstiques, encara que no s'utilitza habitualment en aquest tipus de transaccions.

12.4. Avantatges, inconvenients i riscos

12.4.1. Avantatges

- **Per al comprador (importador)**

Des del punt de vista financer, el comprador tindrà més facilitats per l'obtenció de finançament del proveïdor en base a la garantia bancària del crèdit documentari.

Pel que fa a l'operació de compra – venda, l'avantatge per al comprador és que si el clausulat del crèdit és suficientment detallat, té la garantia que rebrà exactament la mercaderia acordada en els terminis pactats.

- **Per al venedor (exportador)**

Per al venedor, tot són avantatges a nivell de risc en aquestes operacions, atès que sempre té la garantia irrevocable del banc emissor del crèdit documentari i fins i tot, de vegades, la garantia de pagament d'un altre banc, en cas que el crèdit estigui confirmat.

En termes financers el venedor també té majors facilitats per l'obtenció d'avançaments sobre l'operació.

En el cas d'operacions d'exportació, major facilitat per tal que l'operació sigui assegurada per CESCE o alguna companyia d'assegurances.

Addicionalment, l'exportador gaudeix del control de la gestió de cobrament a càrrec del banc avisador/confirmador.

12.4.2. Inconvenients

- **Per al comprador (importador)**

Necessitat de disposar d'una línia de risc amb una entitat bancària per tal d'obrir el crèdit.

Pagament de comissions altes per l'obertura, irrevocabilitat i pagament del crèdit.

- **Per al venedor (exportador)**

En operacions amb cobrament ajornat, l'exportador ha de córrer amb el cost del finançament de l'operació tot i que tingui la garantia del crèdit documentari.

Ha de complir amb els requisits i terminis establerts en el condicionat del crèdit, de vegades molt estrictes i de difícil compliment.

El cost de gestió és més alt que en el de qualsevol altre mitjà de pagament.

El cost administratiu per a l'empresa és alt donat que existeix una utilització de documents considerable i és necessari disposar de personal especialitzat per tal d'evitar discrepàncies en la documentació.

12.4.3. Riscos

- **Per al comprador (importador)**

Si el clausulat del crèdit no és suficientment acurat, pot tenir el risc de rebre els documents exigits, però no així la mercaderia pactada, trobant-se el banc emissor obligat al pagament.

- **Per al venedor (exportador)**

El risc principal és que, encara que el venedor compleixi amb la seva part del contracte, pot passar que el Banc emissor del crèdit trobi alguna discrepància en relació amb el condicionat del crèdit, la qual cosa eliminaria la garantia de pagament irrevocable.

12.5. Costos

En tractar-se d'una operació complexa en la qual intervenen garanties bancàries, tramesa i revisió de documents, etc., el cost total de l'operativa és elevat en comparació amb la resta de mitjans de pagament.

Les despeses i comissions es produeixen successivament durant la vida del crèdit documentari, seguint la següent cronologia:

12.5.1. Del banc emissor

Despeses de classificació

- **Despeses d'estudi:**

Són les despeses que l'entitat de crèdit carrega per l'estudi de la qualitat de risc de l'importador, a l'efecte d'atorgar una línia que permeti l'obertura de crèdits documentaris.

Aquestes despeses només es produiran al moment de sol·licitar la línia de risc i no es repetiran quan posteriorment, sobre aquesta línia, es sol·liciti l'obertura de crèdits.

- **Despeses de formalització:**

Són els costos derivats, si s'escau, de la formalització de garanties i de la intervenció en la signatura de la pòlissa.

Despeses d'emissió

Són les despeses originades per l'emissió de cada crèdit documentari. Es divideixen en:

- **Comissió d'obertura**

Es carrega pel fet d'obrir cada crèdit documentari. Es calculen com un percentatge sobre l'import total que s'ha de pagar o, alternativament, un import mínim.

- **Comissió d'irrevocabilitat**

És la comissió derivada del compromís del banc emissor de garantir irrevocablement el pagament de l'operació, segons el condicionat del crèdit.

Es calcula com un percentatge sobre l'import garantit (o alternativament una quantitat mínima) que es carrega periòdicament (habitualment trimestral) durant la vida del crèdit documentari.

- **Comissió de diferiment**

Es carrega si el condicionat del crèdit preveu el pagament ajornat respecte a la data de recepció dels documents.

Es calcula com un percentatge sobre l'import a pagar (o alternativament una quantitat mínima) que es carrega periòdicament (habitualment trimestral) durant la vida del crèdit documentari.

- **Despeses de swift**

Despeses per cada comunicació swift que faci l'entitat.

- **Comissió de modificació**

Despeses que carrega el banc cada cop que es demana una modificació del condicionat del crèdit documentari.

Despeses al venciment

- **Comissió de reembossament**

Es carrega en el moment del pagament i es calcula com un tant per mil de l'import del pagament o alternativament una quantitat mínima.

Despeses de finançament

En cas que s'hagués pactat un ajornament del pagament posterior al venciment de la carta de crèdit, el banc carregarà a l'importador els interessos corresponents des del dia que hagués fet efectiu l'import al banc pagador.

12.5.2. Del banc o bancs avisador, negociador i confirmador

- **Comissió d'avís**

És la comissió que es cobra per l'avís al beneficiari de l'obertura d'un crèdit documentari al seu favor.

Es calcula com un percentatge sobre l'import del crèdit o, alternativament, un import mínim.

- **Comissió de negociació**

És la comissió que es carrega per la recepció dels documents i la seva tramitació per l'enviament al banc emissor.

Es calcula com un percentatge sobre l'import del crèdit o, alternativament, un import mínim.

- **Comissió de reembossament**

És la comissió que s'aplica per la recepció i abonament de l'import de l'operació al compte de l'exportador (beneficiari).

Es calcula com un percentatge sobre l'import del crèdit o, alternativament, un import mínim.

- **Comissió de confirmació**

En el cas que el clausulat del crèdit ho permeti, el beneficiari del crèdit pot sol·licitar la confirmació. El banc confirmador aplicarà una comissió trimestral com un tant per cent de l'import del crèdit. Aquest percentatge dependrà del país de l'importador.

- **Despeses de finançament**

Si en el cas d'un crèdit amb cobrament ajornat el beneficiari sol·licita l'avançament dels fons, l'entitat aplicarà interessos des de la data de finançament fins la data de cobrament.

12.6. Clàusules del contracte

El crèdit documentari ha de detallar de forma rigorosa totes les condicions de l'operació, entre d'altres:

- Dades exactes del comprador i del venedor.
- Descripció de la mercaderia, quantitats, paquets, embalatge, pes, etc.
- Forma de tramesa.
- Lloc de transmissió del risc i de la propietat segons els INCOTERMS (ex-works, CIF, FOB, etc.).
- Si ha d'estar o no assegurada.
- Import total de la mercaderia (es pot admetre cert marge de tolerància si s'especifica).
- Data màxima d'enviament.
- Documents que s'han de presentar per acreditar que s'han complert les condicions, i nombre d'exemplars. Acostumen a ser:
  - Factura comercial degudament signada.
  - Certificat d'origen.
  - Comprovant de l'assegurança.
  - Document emès pel transportista, a favor del comprador, que acrediti la recepció, neta de defectes, dels paquets que porten les mercaderies (carta d'embarcament, carta de port, air waybill, etc.), i que permetrà al comprador retirar-la quan arribin a destinació.
  - Documents de despatx de duanes d'origen (si són necessaris).
- Data màxima de presentació dels documents.
- Forma i termini de pagament (contra lliurament de documents, a x dies del lliurament dels documents, acceptació d'un efecte al lliurament dels documents amb venciment a x dies, etc.).

12.7. Garanties

En la mesura que es tracta d'una operació de risc per al banc emissor del crèdit documentari, que garanteix irrevocablement el pagament al venedor sempre que aquest compleixi amb el clausulat del crèdit, el banc emissor pot demanar al comprador (ordenant del crèdit) garanties personals o reals per tal de finançar l'operació.

12.8. Tràmits de concessió

El crèdit documentari és el mitjà de pagament que incorpora més alt risc per les entitats financeres.

Per aquest motiu, abans de l'obertura d'un crèdit documentari, l'entitat haurà d'analitzar la qualitat de risc del seu client (comprador / importador) en termes de la seva capacitat de pagament.

Fruit d'aquest estudi, l'entitat assignarà una línia de risc específica per l'obertura de crèdits documentaris.

Cal destacar que per a l'entitat financera el risc d'emissió del crèdit no és el mateix que el risc de finançament de la pròpia operació en la qual el crèdit documentari s'utilitza com a mitjà de pagament.

12.9. Tipus de crèdit documentari

Els crèdits documentaris es regulen per la normativa internacional de la Cambra de Comerç Internacional (publicació 500 CCI).

Dintre d'aquesta normativa, els principals tipus de crèdit documentari son els següents:

12.9.1. Crèdit documentari irrevocable

Representa un compromís de pagament en ferm per part del banc emissor del crèdit en favor del beneficiari (venedor).

Aquest compromís no pot ser revocat o modificat sense l'acord de totes les parts que intervenen en l'operació i en particular del propi beneficiari.

Un crèdit documentari irrevocable pot ser o no confirmat, segons es descriu a continuació.

12.9.2. Crèdit documentari confirmat

A la garantia de pagament del banc emissor, s'afegeix la confirmació d'un altre banc, que significa un compromís de pagament en ferm que assegura el cobrament de l'operació al venedor, fins i tot en el cas que el banc emissor no compleixi amb el seu compromís de pagament irrevocable.

La confirmació s'utilitza en el cas d'exportacions a països amb risc polític, de forma que encara que es produís una suspensió de pagaments del país (per causa de guerres, desastres naturals, esfondrament de la divisa local, etc.), el banc confirmador garantiria el cobrament a l'exportador.

12.9.3. Crèdit documentari transferible

És un crèdit documentari que en el seu clausulat permet que el beneficiari original del crèdit pugui transferir-lo a un segon beneficiari, que rebrà el dret de cobrament del crèdit.

S'acostuma a utilitzar en operacions en què intervé un intermediari (primer beneficiari) entre el comprador de la mercaderia i el proveïdor (segon beneficiari).

12.9.4. Crèdit recolzat (back-to-back)

És un crèdit documentari obert pel beneficiari d'un altre crèdit. Aquest crèdit original recolza l'obertura del segon crèdit. Comporta, per tant, dos crèdits documentaris separats i és una modalitat que s'utilitza quan no és possible realitzar l'operació per via del crèdit transferible.

Per qüestions de risc, moltes entitats financeres subordinen l'obertura d'un crèdit recolzat a que el crèdit original hagi estat avisat o confirmat per elles mateixes.

